

ΠΕΨΤΩ

πέφτω, ρ. [<μσν. πέφτω <αρχ. πίπτω], πέφτω. **1.** ξαπλώνω για να ξεκουραστώ, ιδίως για να κοιμηθώ: «κάν' τε ησυχία, γιατί ο παππούς έπεσε λιγάκι». (Λαϊκό τραγούδι: *μια και ανταμωθήκαμε κερνάω μια μισάδα κι όταν θα πάει δύο, πέφτουμε στρωματσάδα*). **2.** χάνω την καλή ψυχική μου διάθεση, δεν έχω όρεξη για κάτι, δεν έχω κέφι: «όταν πέφτει αυτός ο άνθρωπος, είναι για να τον κλαιν' κι οι ρέγκες». **3.** ανατρέπομαι, χάνω τη θέση μου ή την ισχύ μου: «έπεσε η κυβέρνηση». **4.** εξασθενώ: «έπεσε πολύ μετά την τελευταία του αρρώστια». **5.** καταντώ, ξεπέφτω: «πώς έπεσες έτσι, μωρέ παιδάκι μου!». (Λαϊκό τραγούδι: *κι εκείνο επαράκουσε επήγε και ξεστράτισε, μια πέρδικα ορέχτη, σε ρούγα πάει και πέφτει*. Ένας αϊτός γκρεμίστηκε και το βουνό εσειίστηκε). **6.** καταστρέφομαι οικονομικά: «απ' τη μέρα που έπεσε, έχασε και τους φίλους που είχε». **7.** ξεγελιέμαι ή πείθομαι από κάποιον να κάνω αυτό που επιθυμεί, αυτό που θέλει για προσωπικό του συμφέρον, για προσωπικό του όφελος: «τον είχε από κοντά όλο τ' απόγευμα και προσπαθούσε να τον πείσει να ρίξει λεφτά στη δουλειά του, αλλά ο δικός σου δεν έπεσε». **8.** σκοτώνομαι, ιδίως με θάνατο που γίνεται στο όνομα κάποιας ιδέας, θυσιάζομαι: «έπεσε ηρωικά υπέρ της ελευθερίας της πατρίδας του». **9.** (για ενέργειες) λιγοστεύω, εξασθενίζω: «έπεσε η μπαταρία». **10.** τυχαίνω, βρίσκομαι στη δικαιοδοσία ή περιέρχομαι στην εξουσία κάποιου: «ήταν φαίνεται γραφτό μου να πέσω σε τέτοιο γραφειοκράτη και να μου βγάλει το λάδι, μέχρι να δώσει την υπογραφή του || έπεσες σε καλά χέρια από την πρώτη μέρα που έπιασες δουλειά, γι' αυτό δεν ξέρεις τι θα πει εκμετάλλευση!». **11.** προϋποθέτω, παρουσιάζομαι ξαφνικά, ενσκήπτω: «αν δε πέσει διάβασμα, δεν πρόκειται να την περάσεις την τάξη || για να χάσω αυτά τα δέκα κιλά, έπεσε πολλή πείνα || πρόσεξε την υγεία σου, γιατί έχει πέσει επιδημία φυματίωσης». **12.** συμπίπτει κάτι χρονικά μ' ένα άλλο γεγονός, τυχαίνει την τάδε ημερομηνία: «πότε πέφτει το Πάσχα φέτος; || τα γενέθλιά μου πέφτουν τη μέρα της γιορτής της κι έτσι κάνουμε μια γιορτή». **13.** (και για τα δυο φύλα) ενδίδω στις ερωτικές προτάσεις κάποιου και συνάπτω ερωτικό δεσμό μαζί του: «επειδή είναι όμορφο παλικάρι έχει πάρει ψηλά τον αμανέ και δεν πέφτει εύκολα || την κυνηγούσα δυο μήνες, ώσπου στο τέλος έπεσε». (Λαϊκό τραγούδι: *στο ξαναλέω, μην επιμένεις και δε θα πέσω, με συγχωρείτε, δε θα μπορέσω*). **14.** προστακτ. **πέσε**, δώσε μου τα λεφτά, πλήρωσε: «τώρα που σου τέλειωσα τη δουλειά, πέσε». Συνοδεύεται με πρόταση του χεριού προς το συνομιλητή μας και με ανοιχτή την παλάμη. (Ακολουθούν 416 φρ.).

- ακούς και την καρφίτσα που πέφτει, βλ. λ. [καρφίτσα](#).
- άμα πέσεις στη θάλασσα, θα κολυμπήσεις, βλ. λ. [θάλασσα](#).
- αν δεν παινέψεις το σπίτι σου, θα πέσει να σε πλακώσει, βλ. λ. [σπίτι](#).
- αν δεν πέφτω έξω, βλ. λ. [έξω](#).
- αν μου πέσει στα χέρια (κάτι) ή αν πέσει στα χέρια μου (κάτι), βλ. λ. [χέρι](#).
- αν πέσεις στα νύχια μου, βλ. λ. [νύχι](#).
- αν πέσει στα χέρια μου, βλ. λ. [χέρι](#).
- αν τον γυρίσεις ανάποδα, δεν πέφτει τίποτα απ' τις τσέπες του, βλ. λ. [τσέπη](#).
- ας πέσει! βλ. φρ. [να πέσει\(;\)·](#)
- ας πέσουν οι μάσκες, βλ. λ. [μάσκα](#).
- άφησε να πέσει η υπογραφή του, βλ. λ. [υπογραφή](#).
- βαρύ μου πέφτει, βλ. φρ. [μου πέφτει βαρύ·](#)
- δε θα πέσει στα χέρια μου! βλ. λ. [χέρι](#).
- δε μου πέφτει λόγος, βλ. λ. [λόγος](#).

- δεν αφήνει δραχμή να πέσει κάτω, βλ. λ. [δραχμή](#).
- δεν αφήνει κουβέντα να πέσει κάτω, βλ. λ. [κουβέντα](#).
- δεν αφήνει τίποτα να πέσει κάτω, βλ. λ. τίποτα.
- δεν πέφτει βελόνα, βλ. λ. βελόνα.
- δεν πέφτει βελόνι, βλ. λ. βελόνι.
- δεν πέφτει καρφίτσα, βλ. λ. [καρφίτσα](#).
- έπεσα μέσα, βλ. λ. μέσα.
- έπεσα πτώμα, βλ. λ. πτώμα.
- έπεσα κουμπούρα, βλ. λ. [κουμπούρα](#).
- έπεσα σαν κουρσούμι, βλ. λ. [κουρσούμι](#).
- έπεσα σαν κούτσουρο, βλ. λ. [κούτσουρο](#).
- έπεσα στου λύκου τα δόντια, βλ. λ. [λύκος](#).
- έπεσα στου λύκου το στόμα, βλ. λ. [λύκος](#).
- έπεσαν έξω τα καράβια σου; ή έπεσαν τα καράβια σου έξω; βλ. λ. καράβι.
- έπεσαν κεφάλια, βλ. λ. [κεφάλι](#).
- έπεσαν μαζί στο νήμα, (για αθλητές ταχύτητας) βλ. λ. [νήμα](#).
- έπεσαν οι δουλειές ή έπεσε η δουλειά; βλ. λ. [δουλειά](#).
- έπεσαν οι μάσκες, βλ. λ. [μάσκα](#).
- έπεσαν οι μετοχές του, βλ. λ. μετοχή.
- έπεσαν οι τζίφρες, βλ. λ. τζίφρα.
- έπεσαν οι τιμές, βλ. λ. [τιμή](#).
- έπεσαν όλα στην καμπούρα μου, βλ. λ. [καμπούρα](#).
- έπεσαν (όλοι) να τον φάνε, βλ. λ. τρώω.
- έπεσαν οι υπογραφές, βλ. λ. υπογραφή.
- έπεσαν πολλά κορμιά, βλ. λ. [κορμί](#).
- έπεσαν σαν τα καρτάλια, (ιδίως για συγγενείς εκλιπόντος), βλ. λ. [καρτάλι](#).
- έπεσαν σαν τα κοράκια, (ιδίως για συγγενείς εκλιπόντος), βλ. λ. [κοράκι](#).
- έπεσαν σαν τα όρνια, (ιδίως για συγγενείς εκλιπόντος), βλ. λ. όρνιο.

- έπεσαν σαν τις ακρίδες, βλ. λ. [ακρίδα](#).
- έπεσαν σαν τις μύγες μέσ' στο γάλα, βλ. λ. [μύγα](#).
- έπεσαν σαν τις μύγες στα σκατά, βλ. λ. [μύγα](#).
- έπεσαν τα δόντια του, βλ. λ. [δόντι](#).
- έπεσαν τα μαλλιά μου ή μου 'πεσαν τα μαλλιά, βλ. λ. [μαλλί](#).
- έπεσαν τα νεφρά μου ή μου 'πεσαν τα νεφρά, βλ. λ. [νεφρό](#).
- έπεσαν τα σύρματα, βλ. λ. [σύρμα](#).
- έπεσαν τα τέλια, βλ. λ. τέλι.
- έπεσαν τα τηλέφωνα, βλ. λ. [τηλέφωνο](#).
- έπεσαν τα φτερά μου ή μου 'πεσαν τα φτερά, βλ. λ. φτερό.
- έπεσε άδοξα, βλ. λ. άδοξα.
- έπεσε ακρίδα, βλ. λ. [ακρίδα](#).
- έπεσε απ' τη σελήνη, βλ. λ. [σελήνη](#).
- έπεσε απ' την Ακρόπολη (απ' το Λευκό Πύργο) και στάθηκε όρθιος, βλ. λ. [Ακρόπολη](#).
- έπεσε απ' το μπαλκόνι, βλ. λ. [μπαλκόνι](#).
- έπεσε απ' το παράθυρο, βλ. λ. [παράθυρο](#).
- έπεσε απ' τον ουρανό, βλ. λ. [ουρανός](#).
- έπεσε απίστομα ή έπεσε τ' απίστομα, βλ. λ. απίστομα.
- έπεσε άσχημα, βλ. λ. άσχημος.
- έπεσε γέλιο, βλ. λ. [γέλιο](#).
- έπεσε για θάνατο, βλ. λ. θάνατος.
- έπεσε γιούχα, βλ. λ. γιούχα.
- έπεσε γραμμή, βλ. λ. γραμμή.
- έπεσε δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- έπεσε δουλειά με το τσουβάλι, βλ. λ. [δουλειά](#).
- έπεσε έξω, βλ. λ. [έξω](#).
- έπεσε έξω η δουλειά ή έπεσε η δουλειά έξω, βλ. λ. [δουλειά](#).
- έπεσε έξω το καράβι ή έπεσε το καράβι έξω, βλ. λ. καράβι.

- έπεσε επιδημία, βλ. λ. [επιδημία](#).
- έπεσε ζεστό το παραδάκι, βλ. λ. [παραδάκι](#).
- έπεσε ζεστό το χρήμα, βλ. λ. [χρήμα](#).
- έπεσε η αγορά, βλ. λ. αγορά.
- έπεσε η αυλαία, βλ. λ. αυλαία.
- έπεσε η γραμμή, βλ. λ. γραμμή.
- έπεσε η δραχμή, βλ. λ. [δραχμή](#).
- έπεσε η κυβέρνηση, βλ. λ. κυβέρνηση.
- έπεσε η μύτη του, βλ. λ. [μύτη](#).
- έπεσε η σφαλιάρα σύννεφο, βλ. λ. [σφαλιάρα](#).
- έπεσε η υπογραφή του, βλ. λ. υπογραφή.
- έπεσε θρήνος, βλ. λ. θρήνος.
- έπεσε θύμα των τροχών, βλ. λ. τροχός.
- έπεσε καρφί, βλ. λ. καρφί.
- έπεσε Κατοχή, βλ. λ. [Κατοχή](#).
- έπεσε κάτω απ' τα γέλια, βλ. λ. [γέλιο](#).
- έπεσε κλάμα, βλ. λ. κλάμα.
- έπεσε λεπίδι, βλ. λ. [λεπίδι](#).
- έπεσε μαύρο, (στη γλώσσα της τηλεόρασης) βλ. λ. μαύρος.
- έπεσε μαχαίρι, βλ. λ. [μαχαίρι](#).
- έπεσε με το κεφάλι, βλ. λ. [κεφάλι](#).
- έπεσε μέσ' στα σκατά, βλ. λ. σκατά.
- έπεσε μια ντουφεκιά, βλ. λ. [ντουφεκιά](#).
- έπεσε να πεθάνει, βλ. λ. πεθαίνω.
- έπεσε ξύλο, βλ. λ. ξύλο.
- έπεσε ο αέρας, βλ. λ. [αέρας](#).
- έπεσε ο διακόπτης, (για πρόσωπα) βλ. λ. διακόπτης.
- έπεσε ο ήλιος, βλ. λ. ήλιος.

- έπεσε ο καιρός, βλ. λ. [καιρός](#)·
- έπεσε παντόφλα, βλ. λ. παντόφλα·
- έπεσε πείνα, βλ. λ. πείνα·
- έπεσε πελέκι, βλ. λ. [πελέκι](#)·
- έπεσε περονόσπορος, βλ. λ. [περονόσπορος](#)·
- έπεσε πολύ γέλιο, βλ. λ. [γέλιο](#)·
- έπεσε πολύ χαμηλά, βλ. λ. [χαμηλός](#)·
- έπεσε πολύ χρήμα, βλ. λ. [χρήμα](#)·
- έπεσε σαν βόμβα, βλ. λ. [βόμβα](#)·
- έπεσε σαν βόμβα πολλών μεγατόνων, βλ. λ. [βόμβα](#)·
- έπεσε σαν γνωμένο σύκο, βλ. λ. [σύκο](#)·
- έπεσε σαν γνωμένο φρούτο, βλ. λ. [φρούτο](#)·
- έπεσε σαν κεραυνός, βλ. λ. [κεραυνός](#)·
- έπεσε σαν κεραυνός εν αιθρία, βλ. λ. [κεραυνός](#)·
- έπεσε σαν κοτόπουλο ή έπεσε σαν το κοτόπουλο, βλ. λ. [κοτόπουλο](#)·
- έπεσε σαν μπόμπα, βλ. λ. [μπόμπα](#)·
- έπεσε σαν πέρδικα ή έπεσε σαν την πέρδικα, βλ. λ. [πέρδικα](#)·
- έπεσε σαν ποντικός στη φάκα ή έπεσε σαν τον ποντικό στη φάκα, βλ. λ. [ποντικός](#)·
- έπεσε σαν τούβλο στο κρεβάτι, βλ. λ. τούβλο·
- έπεσε σαν ώριμο σύκο, βλ. λ. [σύκο](#)·
- έπεσε σαν ώριμο φρούτο, βλ. λ. [φρούτο](#)·
- έπεσε σε βούρκο ή έπεσε στο βούρκο, βλ. λ. [βούρκος](#)·
- έπεσε σε χαντάκι ή έπεσε στο χαντάκι, βλ. λ. [χαντάκι](#)·
- έπεσε στα δίχτυα της αράχνης, βλ. λ. δίχτυ·
- έπεσε στα μάτια μου, βλ. λ. [μάτι](#)·
- έπεσε στα τέσσερα, βλ. λ. [τέσσερα](#)·
- έπεσε σταλιά, βλ. λ. σταλιά·
- έπεσε στεναγμός, βλ. λ. στεναγμός·

- έπεσε στη θάλασσα, βλ. λ. [θάλασσα](#).
- έπεσε στη μαρμίτα, βλ. λ. μαρμίτα.
- έπεσε στη φάκα, βλ. λ. φάκα.
- έπεσε στην πρέζα, βλ. λ. [πρέζα](#).
- έπεσε στην τσιμπίδα του νόμου (της εφορίας), βλ. λ. τσιμπίδα.
- έπεσε στο βούρκο, βλ. λ. [βούρκος](#).
- έπεσε στο κενό, βλ. λ. κενό.
- έπεσε στο πεδίο της τιμής, βλ. λ. πεδίο.
- έπεσε σφύριγμα, βλ. λ. σφύριγμα.
- έπεσε τακούνι, βλ. λ. τακούνι.
- έπεσε τέζα, βλ. λ. [τέζα](#).
- έπεσε το γέλιο της αρκούδας, βλ. λ. [αρκούδα](#).
- έπεσε το κρύο, βλ. λ. κρύο.
- έπεσε το μάτι μου, βλ. λ. [μάτι](#).
- έπεσε το ξύλο της αρκούδας, βλ. λ. [αρκούδα](#).
- έπεσε το προσωπείο του, βλ. λ. προσωπείο.
- έπεσε του θανατά, βλ. λ. θανατάς.
- έπεσε του θανάτου, βλ. λ. θάνατος.
- έπεσε του πεθαμού, βλ. λ. πεθαμός.
- έπεσε τσεκούρι, βλ. λ. [τσεκούρι](#).
- έπεσε φαρδιά πλατιά ή έπεσε φαρδύς πλατύς, βλ. λ. φαρδύς.
- έπεσε φυλλοξήρα, βλ. λ. [φυλλοξήρα](#).
- έπεσε φωτιά και τσεκούρι, βλ. λ. [φωτιά](#).
- έπεσε χοντρά, βλ. λ. χοντρός.
- έπεσε χοντρό γέλιο, βλ. λ. [γέλιο](#).
- έπεσε χοντρό θάψιμο, βλ. λ. θάψιμο.
- έπεσε χοντρό κλάμα, βλ. λ. κλάμα.
- έπεσε χοντρό ξύλο, βλ. λ. ξύλο.

- έπεσες στην περίπτωση, βλ. λ. [περίπτωση](#).
- έπεφταν σαν κοτόπουλα ή έπεφταν σαν τα κοτόπουλα, βλ. λ. [κοτόπουλο](#).
- έπεφταν σαν μύγες ή έπεφταν σαν τις μύγες, βλ. λ. [μύγα](#).
- έτσι που είναι ο καιρός, χέσε και πέσε, βλ. λ. [καιρός](#).
- έχει πέσει..., (ιδίως για κακό) έχει εκδηλωθεί, έχει εμφανιστεί: «τον τελευταίο καιρό έχει πέσει φτώχεια || θα διαλύσει η παρέα, γιατί έχει πέσει διχόνοια». (Λαϊκό τραγούδι: με την γκρίνια που **’χει πέσει** το κακό έχει παραγίνει. Με το φταις και με το φταίω δεν μπορεί χωριό να γίνει).
- η ίδια αλεπού δεν πέφτει δυο φορές στην παγίδα, βλ. λ. [αλεπού](#).
- η λίρα και μέσα στα σκατά να πέσει, πάλι λίρα θα είναι, βλ. λ. [λίρα](#).
- η μύτη του να πέσει, δε σκύβει να τη σηκώσει ή η μύτη του να πέσει, δε σκύβει να την πιάσει, βλ. λ. [μύτη](#).
- θα πέσει (η) αγία ράβδος, βλ. λ. [ράβδος](#).
- θα πέσει κεραυνός να μας κάψει! βλ. λ. [κεραυνός](#).
- θα πέσει κεραυνός να σε κάψει! βλ. λ. [κεραυνός](#).
- θα πέσει πελέκι, βλ. λ. [πελέκι](#).
- θα πέσει φωτιά να μας κάψει! βλ. λ. [φωτιά](#).
- θα πέσει φωτιά να σε κάψει! βλ. λ. [φωτιά](#).
- θα πέσω απ’ το μπαλκόνι, βλ. λ. [μπαλκόνι](#).
- θα πέσω απ’ το παράθυρο, βλ. λ. [παράθυρο](#).
- θα πέσω στη θάλασσα, βλ. λ. [θάλασσα](#).
- θα σου πέσει η μήτρα; βλ. λ. μήτρα.
- θα σου πέσει η μούρη; βλ. λ. μούρη.
- θα σου πέσει το καπέλο; βλ. λ. [καπέλο](#).
- θα σου πέσουν τα νεφρά; βλ. λ. [νεφρό](#).
- θα τον κάνω να πέσει στα τέσσερα, βλ. λ. [τέσσερα](#).
- και πολύ σου πέφτει, είναι πολύ περισσότερο αυτό που σου δίνω από αυτό που πρέπει να πάρεις ή να ωφεληθείς, σου είναι υπερβολικά πολύ: «πάρε αυτό το ποσό για την παλιοδουλειά που μου ’κανες και πολύ σου πέφτει || με τις γνώσεις που έχεις, θα σε πάρω για νυχτοφύλακα στο εργοστάσιό μου και πολύ σου πέφτει». Συνών. και πολύ σου είναι / και πολύ σου πάει.
- καρφίτσα να πέσει κάτω, θα την ακούσεις, βλ. λ. [καρφίτσα](#).
- καρφίτσα να ρίξεις, δε θα πέσει, βλ. λ. [καρφίτσα](#).

- κατά πού πέφτει; (για δρόμους ή τοποθεσίες), προς τα πού, προς ποια κατεύθυνση βρίσκεται(;): «κατά πού πέφτει αυτή η οδός; || κατά που πέφτει η Καλαμαριά;»·

- λίγο μου πέφτει, βλ. φρ. μου πέφτει λίγο·

- λίγο σου πέφτει! δε σου είναι αρκετό! δε σε ικανοποιεί! (ενώ στην πραγματικότητα σίγουρα θα έπρεπε να είσαι ευχαριστημένος ή ικανοποιημένος ανάλογα με αυτό που αξίζεις ή προσφέρεις). Συνήθως της φρ. προτάσσεται το γιατί ή το μήπως·

- μ' έπεσαν τα πάχια, βλ. λ. [πάχη](#)·

- μας την πέσανε, μας επιτέθηκαν, μας μπλόκαραν, μας παγίδεψαν: «κι εκεί που ρίχναμε αβέρτα τα κόκαλα, μας την πέσανε οι μπάτσοι»·

- μας την πέσανε μεγάλη! βλ. λ. [μεγάλος](#)·

- μην πέσεις στα νύχια μου, βλ. λ. [νύχι](#)·

- μην πέσεις στα χέρια μου, βλ. λ. [χέρι](#)·

- μην πέσεις στο στόμα του, βλ. λ. στόμα·

- μου 'πεσε βαρύ, **α.** (για φαγητά) μου δημιούργησε πρόβλημα στο στομάχι: «έφαγα πάρα πολύ, γιατί ήταν πολύ νόστιμο το φαγητό, και μου 'πεσε βαρύ». **β.** (για πράγματα) αποδείχτηκε βαρύ για τις δυνάμεις μου: «νόμισα πως μπορούσα να σηκώσω μοναχός μου το κιβώτιο, αλλά μου 'πεσε βαρύ και το παράτησα»· βλ. και φρ. μου πέφτει βαρύ·

- μου 'πεσε ένα τυχερό, βλ. λ. τυχερό·

- μου 'πεσε λαχείο, βλ. λ. [λαχείο](#)·

- μου 'πεσε ο κλήρος, βλ. λ. [κλήρος](#)·

- μου 'πεσε ο κώλος, βλ. λ. κώλος·

- μου 'πεσε ο λαχνός, βλ. λ. [λαχνός](#)·

- μου 'πεσε ο πρώτος αριθμός, βλ. λ. [αριθμός](#)·

- μου 'πεσε ο πρώτος λαχνός, βλ. λ. [λαχνός](#)·

- μου 'πεσε στον κλήρο, βλ. λ. [κλήρος](#)·

- μου 'πεσε το λαχείο, βλ. λ. [λαχείο](#)·

- μου 'πεσε το πρώτο λαχείο, βλ. λ. [λαχείο](#)·

- μου 'πεσε το σαγόνι, βλ. λ. σαγόνι·

- μου πέφτει (ενν. ο πούτσος, ο ψώλος, η πούτσα, η ψωλή, το πέος, το καυλί), παύει να βρίσκεται σε κατάσταση στύσης, ιδίως τη στιγμή που πρόκειται να εισέλθει στον κόλπο της γυναίκας: «θα πρέπει να 'χω κάποιο ψυχολογικό πρόβλημα γιατί, κάθε φορά που ετοιμάζομαι να της τον βάλω μέσα, μου πέφτει»·

- μου πέφτει βαρύ, δεν μπορώ να ενεργήσω με αυτόν το συγκεκριμένο σκληρό τρόπο, γιατί είναι έξω από τη φιλοσοφία ή την ψυχοσύνθεσή μου: «μου πέφτει βαρύ να τον κλείσω φυλακή για μερικά ψωροευρώ, που μου

χρωστάει || δεν μπορώ ν' αφήσω αβοήθητο το φίλο μου, γιατί μου πέφτει βαρύ». Πολλές φορές, μετά το ρ. της φρ. ακολουθεί το κάπως· βλ. και φρ. μου 'πεσε βαρύ·

- μου πέφτει λίγο(ς), βλ. λ. λίγος·

- μου πέφτει ο κλήρος, βλ. λ. [κλήρος](#)·

- μου πέφτει πολύ, υπερβαίνει σε μεγάλο βαθμό την αξία μου, τις δυνάμεις μου, τις προσδοκίες μου ή τις ικανότητές μου: «δεν μπορώ ν' αναλάβω μια τόσο υπεύθυνη θέση, γιατί μου πέφτει πολύ και θα τα κάνω θάλασσα || δεν μπορώ να πάρω ένα τόσο μεγάλο ποσό για λίγες ώρες δουλειάς, γιατί νομίζω πως μου πέφτει πολύ». Πολλές φορές, μετά το ρ. της φρ. ακολουθεί το κάπως·

- μου πέφτουν τα δόντια, βλ. λ. [δόντι](#)·

- μου πέφτουν τα μαλλιά ή μου πέφτει το μαλλί, βλ. λ. [μαλλί](#)·

- μου την έπεσε, (και για τα δυο φύλα) με πλεύρισε και με λόγια ή πράξεις μου έδειξε πως θέλει να δημιουργήσει μαζί μου ερωτικό δεσμό ή να έχει μια σεξουαλική επαφή μαζί μου: «έμεινα έκπληκτος, όταν ήρθε και μου την έπεσε μια τέτοια γυναικάρη || εκεί που καθόμουν κι έπινα ήσυχα τον καφέ μου, μου την έπεσε ένα παίδαρος δυο μέτρα»·

- μου την έπεσε στα ίσα, βλ. λ. ίσος·

- να πέσει; (ενν. η καρπαζιά, η σφαλιάρα, ο φούσκος), ερώτηση στην ομήγυρη για ομαδική χειροδικία εναντίον κάποιου που λέει ανοησίες, ασύστατα πράγματα ή που τερατολογεί. Συνήθως, κάποια στιγμή, ένα άτομο από την παρέα, που υποτίθεται πως δεν μπορεί να ανεχτεί άλλο αυτά που λέει ο ομιλητής, αναφωνεί: να πέσει; Κατά κανόνα η ομήγυρη επιδοκιμάζοντάς τον με αλληπάλληλα να πέσει! να πέσει! ρίχνει βροχή τις καρπαζιές στον ομιλητή, ο οποίος, όπως είναι φυσικό, αφήνει τις ανοησίες που λέει και προσπαθεί να καλυφθεί, να γλιτώσει. Συνών. ν' ακουστεί; / να βροντήξει; / να του 'ρθει(;)

- να πέσει κεραυνός να με κάψει! βλ. λ. [κεραυνός](#)·

- να πέσει κεραυνός να σε κάψει! βλ. λ. [κεραυνός](#)·

- να πέσει το ταβάνι να με πλακώσει! βλ. λ. [ταβάνι](#)·

- να πέσει φωτιά να με κάψει! βλ. λ. [φωτιά](#)·

- να πέσει φωτιά να σε κάψει! βλ. λ. [φωτιά](#)·

- να πέσουν οι μάσκες, βλ. λ. [μάσκα](#)·

- να πέφτει το μαλλί! βλ. λ. [μαλλί](#)!

- να πέφτει το παραδάκι! βλ. λ. [παραδάκι](#)·

- να πέφτει το χρήμα! βλ. λ. [χρήμα](#)·

- να πέφτουν τα λεφτά! βλ. λ. [λεφτά](#)·

- να το (τη) φουσήξεις, θα πέσει, (για σπίτια ή άλλες κατασκευές) βλ. λ. [φυσώ](#)·

- να τον φουσήξεις, θα πέσει, βλ. λ. [φυσώ](#)·

- οι κατάρες του έπεσαν απάνω του, βλ. λ. [κατάρα](#)·

- όποιος δε βλέπει πού πατεί, στις λάσπες θε να πέσει, βλ. λ. [λάσπη](#).
- όποιος σκάβει (ανοίγει) το λάκκο τ' αλλουνού, πέφτει ο ίδιος μέσα, βλ. λ. [λάκκος](#).
- όποιος κατηγορεί το σπίτι του, πέφτει και τον πλακώνει, βλ. λ. [σπίτι](#).
- όταν ξεραθεί η λάσπη θα πέσει, βλ. λ. [λάσπη](#).
- πέσε πίτα να σε φάω, βλ. λ. πίτα.
- πέσε τα λεφτά! βλ. λ. [λεφτά](#).
- πέσε το μαλλί! βλ. λ. [μαλλί](#).
- πέσε το παραδάκι! βλ. λ. [παραδάκι](#).
- πέσε το χρήμα! βλ. λ. [χρήμα](#).
- πέφτει απάνω χέρι κάτω χέρι, βλ. λ. [χέρι](#).
- πέφτει βαρύς ο πέλεκυς του νόμου, βλ. λ. νόμος.
- πέφτει γέλιο, βλ. λ. [γέλιο](#).
- πέφτει εύκολα, (ιδίως για γυναίκα) βλ. λ. [εύκολος](#).
- πέφτει η κατανάλωση, (για προϊόντα) βλ. λ. [κατανάλωση](#).
- πέφτει καμπάνα ή πέφτουν καμπάνες, βλ. λ. καμπάνα.
- πέφτει κράξιμο, βλ. λ. κράξιμο.
- πέφτει μαχαίρι, βλ. λ. [μαχαίρι](#).
- πέφτει νερό με το τουλούμι, βλ. λ. τουλούμι.
- πέφτει ξεφωνητό, βλ. λ. ξεφωνητό.
- πέφτει ξύλο, βλ. λ. ξύλο.
- πέφτει ο καιρός, βλ. λ. [καιρός](#).
- πέφτει ο υδράργυρος, βλ. λ. υδράργυρος.
- πέφτει παραμιλητό, βλ. λ. παραμιλητό.
- πέφτει παραμύθι, βλ. λ. παραμύθι.
- πέφτει πολύ γέλιο, βλ. λ. [γέλιο](#).
- πέφτει σε λάθος χέρια (κάτι), βλ. λ. [χέρι](#).
- πέφτει σήμα, βλ. λ. σήμα.
- πέφτει σκληρή δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).

- πέφτει σκυλίσια δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- πέφτει στα χέρια μου (κάτι), βλ. λ. [χέρι](#).
- πέφτει στην αντίληψή μου (κάτι), βλ. λ. αντίληψη.
- πέφτει σύννεφο, βλ. λ. [σύννεφο](#).
- πέφτει σύρμα, βλ. λ. [σύρμα](#).
- πέφτει το δάκρυ μου κορόμηλο, βλ. λ. [κορόμηλο](#).
- πέφτει το θερμόμετρο, βλ. λ. θερμόμετρο.
- πέφτει φούμαρο, βλ. λ. φούμαρο.
- πέφτει ψαλίδι, βλ. λ. ψαλίδι.
- πέφτουν αφτιά, βλ. λ. αφτί.
- πέφτουν βροχή, βλ. λ. βροχή.
- πέφτουν γροθιές, βλ. λ. γροθιά.
- πέφτουν καρεκλίες, βλ. λ. καρεκλιά.
- πέφτουν κεφάλια, βλ. λ. [κεφάλι](#).
- πέφτουν κλοτσιές, βλ. λ. κλοτσιά.
- πέφτουν μπουνιές, βλ. λ. μπουνιά.
- πέφτουν μύτες, βλ. λ. [μύτη](#).
- πέφτουν ντουφεκίες, βλ. λ. ντουφεκίες.
- πέφτουν όλα στην καμπούρα μου, βλ. λ. [καμπούρα](#).
- πέφτουν στράκες, βλ. λ. [στράκα](#).
- πέφτουν τα βλέφαρά μου, βλ. λ. [βλέφαρο](#).
- πέφτουν τα μούτρα μου, βλ. λ. [μούτρο](#).
- πέφτω ανάσκελα ή πέφτω τ' ανάσκελα, βλ. λ. [ανάσκελα](#).
- πέφτω ανάσκελα στο κρεβάτι ή πέφτω τ' ανάσκελα στο κρεβάτι, βλ. λ. [κρεβάτι](#).
- πέφτω απ' τα σκατά στ' απόσκατα, βλ. λ. σκατά.
- πέφτω απ' τα σύννεφα, βλ. λ. [σύννεφο](#).
- πέφτω απ' τη Σκύλλα στη Χάρυβδη, βλ. λ. Σκύλλα.
- πέφτω απ' το θρόνο, βλ. λ. [θρόνος](#).

- πέφτω για στούφα ή πέφτω για στούφες, βλ. λ. [στούφα](#).
- πέφτω για τούφα ή πέφτω για τούφες, βλ. λ. τούφα.
- πέφτω για ύπνο, βλ. λ. ύπνος.
- πέφτω διάνα, βλ. λ. διάνα.
- πέφτω δίπλα, βλ. λ. [δίπλα](#).
- πέφτω έξω, βλ. λ. [έξω](#).
- πέφτω ηρωικά, βλ. λ. ηρωικά.
- πέφτω θύμα, βλ. λ. [θύμα](#).
- πέφτω (και) στη θάλασσα (για κάποιον), βλ. λ. [θάλασσα](#).
- πέφτω (και) στη φωτιά (για κάποιον ή για κάτι), βλ. λ. [φωτιά](#).
- πέφτω κανονικά, βλ. λ. κανονικός.
- πέφτω με τα μούτρα, βλ. λ. [μούτρο](#).
- πέφτω με τα μούτρα στη δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- πέφτω με τα μούτρα στο κεχρί, βλ. λ. [μούτρο](#).
- πέφτω με τα μούτρα στο κοκό, βλ. λ. [μούτρο](#).
- πέφτω με τα μούτρα στο τσιτσί, βλ. λ. [μούτρο](#).
- πέφτω με τα μούτρα στο ψητό, βλ. λ. [μούτρο](#).
- πέφτω με το κεφάλι, βλ. λ. [κεφάλι](#).
- πέφτω με το κεφάλι στη δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- πέφτω μέσ' στα σκατά, βλ. λ. σκατά.
- πέφτω μέσα, βλ. λ. μέσα.
- πέφτω μονός διπλός, βλ. λ. [διπλός](#).
- πέφτω μονός διπλός στη δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- πέφτω (μπροστά) στα μάτια του, βλ. λ. [μάτι](#).
- πέφτω μπρούμυτα ή πέφτω τα μπρούμυτα, βλ. λ. [μπρούμυτα](#).
- πέφτω μύτη με μύτη (με κάποιον), βλ. λ. [μύτη](#).
- πέφτω νοκάουτ, βλ. λ. νοκάουτ.
- πέφτω ξάπλα, βλ. λ. ξάπλα.

- πέφτω ξερός, βλ. λ. [ξερός](#).
- πέφτω πάνω (σε κάποιον ή σε κάτι), βλ. λ. [πάνω](#).
- πέφτω πάνω στα φρένα, βλ. λ. [φρένο](#).
- πέφτω πάνω του να τον φάω, βλ. λ. [πάνω](#).
- πέφτω πρώτος στο νήμα, (για αθλητές ταχύτητας) βλ. λ. [νήμα](#).
- πέφτω σ' άλλα φιλιά, βλ. λ. φιλί.
- πέφτω σ' άσχημα χέρια, βλ. λ. [χέρι](#).
- πέφτω σε γκάφα, βλ. λ. [γκάφα](#).
- πέφτω σε δυστυχία ή πέφτω στη δυστυχία, βλ. λ. δυστυχία.
- πέφτω σε κακά χέρια, βλ. λ. [χέρι](#).
- πέφτω σε καλά χέρια, βλ. λ. [χέρι](#).
- πέφτω σε κελέκια, βλ. λ. [κελέκι](#).
- πέφτω σε λάθη ή πέφτω σε λάθος, βλ. λ. λάθος.
- πέφτω σε λάθος χέρια, βλ. λ. [χέρι](#).
- πέφτω σε λάκκο ή πέφτω στο λάκκο, βλ. λ. [λάκκος](#).
- πέφτω σε λακκούβα ή πέφτω στη λακκούβα, βλ. λ. λακκούβα.
- πέφτω σε λούκι, βλ. λ. λούκι.
- πέφτω σε μπλόκο, βλ. λ. μπλόκο.
- πέφτω σε μπλόφα, βλ. λ. μπλόφα.
- πέφτω σε ξέρα, βλ. λ. [ξέρα](#).
- πέφτω σε παγίδα ή πέφτω στην παγίδα, βλ. λ. [παγίδα](#).
- πέφτω σε παλούκι ή πέφτω σ' ένα παλούκι, βλ. λ. παλούκι.
- πέφτω σε σκόπελο, βλ. λ. σκόπελος.
- πέφτω σε ύφαλο, βλ. λ. ύφαλος.
- πέφτω στ' άσπρα, βλ. λ. [άσπρη](#).
- πέφτω στα βαθιά (ενν. νερά), βλ. λ. [βαθύς](#).
- πέφτω στα βρόχια (κάποιου), βλ. λ. [βρόχι](#).
- πέφτω στα γόνατα ή πέφτω στα γόνατά μου, βλ. λ. γόνατο.

- πέφτω στα γόνατά του, βλ. λ. γόνατο·
- πέφτω στα δικαστήρια, βλ. λ. δικαστήρια·
- πέφτω στα δίχτυα ή πέφτω στο δίχτυ, βλ. λ. δίχτυ·
- πέφτω στα δίχτυα της, βλ. λ. δίχτυ·
- πέφτω στα δυο (ενν. γόνατα), παρακαλώ κάποιον ταπεινά για εύνοια ή εξυπηρέτηση: «πήγε στο διευθυντή κι έπεσε στα δυο για να πάρει το γιο του στο εργοστάσιο»·
- πέφτω στα δύσκολα, βλ. λ. δύσκολος·
- πέφτω στα μαλακά, βλ. λ. μαλακά·
- πέφτω στα μάτια του κόσμου, βλ. λ. [μάτι](#)·
- πέφτω στα ναρκωτικά, βλ. λ. [ναρκωτικό](#)·
- πέφτω στα νύχια του, βλ. λ. [νύχι](#)·
- πέφτω στα πλοκάμια (κάποιου), βλ. λ. πλοκάμι·
- πέφτω στα πόδια του, βλ. λ. πόδι·
- πέφτω στα σίδερα, βλ. λ. σίδερο·
- πέφτω στα σκληρά, βλ. λ. [σκληρά](#)·
- πέφτω στα στόματα του κόσμου ή πέφτω στο στόμα του κόσμου, βλ. λ. στόμα·
- πέφτω στα τέσσερα, βλ. λ. [τέσσερα](#)·
- πέφτω στα χαμηλά, βλ. λ. [χαμηλός](#)·
- πέφτω στα χέρια (κάποιου), βλ. λ. [χέρι](#)·
- πέφτω στη γλώσσα (κάποιου), βλ. λ. γλώσσα·
- πέφτω στη διχάλα, βλ. λ. διχάλα·
- πέφτω στη ζήτα, βλ. λ. ζήτα·
- πέφτω στη λάντζα, βλ. λ. λάντζα·
- πέφτω στη λούμπα, βλ. λ. λούμπα·
- πέφτω στη μέση, βλ. λ. μέση·
- πέφτω στη μικρή κλωστή, βλ. λ. [κλωστή](#)·
- πέφτω στην αγκαλιά του, βλ. λ. αγκαλιά·
- πέφτω στην άσπρη, βλ. λ. [άσπρη](#)·

- πέφτω στην εκτίμηση (κάποιου), βλ. λ. [εκτίμηση](#).
- πέφτω στην καπά(ν)τζα, βλ. λ. καπά(ν)τζα.
- πέφτω στην κονόμα, βλ. λ. κονόμα.
- πέφτω στην ξόβεργα, βλ. λ. ξόβεργα.
- πέφτω στην περίπτωση, βλ. λ. [περίπτωση](#).
- πέφτω στην ποντικοπαγίδα, βλ. λ. [ποντικοπαγίδα](#).
- πέφτω στην τσιμεντόπλακα, βλ. λ. [τσιμεντόπλακα](#).
- πέφτω στο βελόνι, βλ. λ. βελόνι.
- πέφτω στο δόκανο, βλ. λ. δόκανο.
- πέφτω στο κανναβάτσο, βλ. λ. κανναβάτσο.
- πέφτω στο κατόπι, βλ. λ. κατόπι.
- πέφτω στο κενό, βλ. λ. κενό.
- πέφτω στο κρεβάτι, βλ. λ. [κρεβάτι](#).
- πέφτω στο λάκκο με τα φίδια, βλ. λ. [λάκκος](#).
- πέφτω στο λάκκο των λεόντων, βλ. λ. [λάκκος](#).
- πέφτω στο μούχτι, βλ. λ. μούχτι.
- πέφτω στο μπρισίμι, βλ. λ. μπρισίμι.
- πέφτω στο νερό, βλ. λ. νερό.
- πέφτω στο ποτό, βλ. λ. ποτό.
- πέφτω στο πριγιόνι, βλ. λ. πριγιόνι.
- πέφτω στο ποτό, βλ. λ. ποτό.
- πέφτω στο στόμα του, βλ. λ. στόμα.
- πέφτω στο στρώμα, βλ. λ. στρώμα.
- πέφτω στον γκρεμό, βλ. λ. [γκρεμός](#).
- πέφτω στον πρώτο λύκο, βλ. λ. [λύκος](#).
- πέφτω στον τόκο, βλ. λ. τόκος.
- πέφτω τάβλα, βλ. λ. τάβλα.
- πέφτω χαμηλά, βλ. λ. [χαμηλός](#).

- πολύ μου πέφτει, βλ. φρ. μου πέφτει πολύ·
- πολύ του πέφτει! δεν είναι καθόλου δύσκολο ή απίθανο, δεν απέχει πολύ από την πραγματικότητα να κάνει το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος αυτό το οποίο κουβεντιάζουμε: «μη μου πεις ότι μπορεί να πάει και στην Αθήνα με τα πόδια; -Πολύ του πέφτει!». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το εμ ή το γιατί ή το μήπως και η φρ. κλείνει με το νομίζεις και είναι φορές που άλλοτε προτάσσεται και άλλοτε κλείνει τη φρ. το νομίζεις·
- προς τα πού πέφτει; (για δρόμους ή τοποθεσίες), βλ. φρ. κατά πού πέφτει(;)·
- πρόσεξε μην πέσει κανένας πολυέλαιος στο κεφάλι σου! βλ. λ. [πολυέλαιος](#)·
- σιγά μην πέσεις! ειρωνική έκφραση σε άτομο που, υπερβάλλοντας τις δυνάμεις του ή λόγω μεγάλου ενθουσιασμού, μας ανακοινώνει πως θα κάνει πράγματα για τα οποία εμείς είμαστε σίγουροι πως δε θα τα καταφέρει, πως θα αποτύχει: «κι όμως, εγώ χωρίς λεφτά, θα στήσω ολόκληρη επιχείρηση. -Σιγά μην πέσεις!». Συνών. σιγά μην τρακάρεις(!)·
- τα πέφτω, πληρώνω χρήματα, πληρώνω τοις μετρητοίς: «ό,τι αγορά κάνω, τα πέφτω αμέσως κι έτσι έχω ήσυχο το κεφάλι μου»·
- τα λεφτά δεν πέφτουν απ' τον ουρανό, βλ. λ. [λεφτά](#)·
- τα λόγια του έπεσαν στο κενό, βλ. λ. [λόγος](#)·
- τα χρήματα δεν πέφτουν απ' τον ουρανό, βλ. λ. [χρήμα](#)·
- την πέφτω, **α.** ξαπλώνω για ύπνο: «αν δεν την έπεφτα τα μεσημέρια, δε θα μπορούσα ν' αντέξω στα ξενύχτια». **β.** ενεργώ προκλητικά εναντίον κάποιου με σκοπό να μαλώσω μαζί του: «όταν είναι νευριασμένος, την πέφτει στον καθένα, γιατί ψοφάει για καβγά»·
- την πέφτω (από) δίπλα, βλ. λ. [δίπλα](#)·
- της πέφτω (από) δίπλα ή της την πέφτω (από) δίπλα, βλ. λ. [δίπλα](#)·
- της την έπεσα στα ίσια, βλ. λ. [ίσιος](#)·
- της την πέφτω, πλευρίζω γυναίκα και με τα λόγια ή τις πράξεις μου της δίνω να καταλάβει πως θέλω να συνάψω μαζί της ερωτική σχέση: «μόλις δει καμιά όμορφη στο δρόμο, σιάχνει τη γραβάτα του και της την πέφτει»·
- το μήλο κάτω απ' τη μηλιά θα πέσει, βλ. λ. μήλο·
- του 'πεσαν πολλά λεφτά, βλ. λ. [λεφτά](#)·
- του 'πεσαν τ' αφτιά, βλ. λ. αφτί·
- του 'πεσαν τα δόντια, βλ. λ. [δόντι](#)·
- του 'πεσαν τα παντελόνια, βλ. λ. παντελόνι·
- του 'πεσε ο τουπές, βλ. λ. τουπέ·
- του 'πεσε το φλουρί, βλ. λ. [φλουρί](#)·
- του πέφτουν τα σάλια ή πέφτουν τα σάλια του, βλ. λ. [σάλιο](#)·

- του πέφτω (από) δίπλα ή του την πέφτω (από) δίπλα, βλ. λ. [δίπλα](#).

- του πέφτω από κοντά, βλ. λ. κοντά.

- του την έπεσα, **α.** ενήργησα προκλητικά σε βάρος του, τον προκάλεσα: «μόλις του την έπεσα, έβαλε την ουρά στα σκέλια του και την κοπάνησε». **β.** τον πλησίασα με σκοπό να του αποσπάσω κάτι, ιδίως χρήματα: «μόλις μπήκε στο μπαράκι του την έπεσα για κάτι λεφτά που μου χρειαζόταν, αλλά έσπασα τα μούτρα μου».

- του την έπεσαν, του επιτέθηκαν, τον μπλόκαραν: «μόλις βγήκε απ' το μπαρ, του την έπεσαν τρεις αστυνομικοί και τον έπιασαν».

- χωρίς να πέσει ντουφεκιά, βλ. λ. [ντουφεκιά](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας